

Vastgesteld: 19-12-2017

Uitvoeringsprogramma 2018

Bouwen, ruimte en milieu

Drachten | Smallerland

Vastgesteld: 19-12-2017

Uitvoeringsprogramma 2018

Bouwen, ruimte en milieu

Samenvatting	5
1 Inleiding	6
2 Wettelijke en beleidsmatige kaders	7
2.1 Wettelijke kaders	7
2.2 VTH beleid	7
2.3 Landelijke Handhavingsstrategie (LHS)	8
2.4 Dienstverlening, kernwaarden	8
2.5 Landelijke prioriteiten	8
2.6 Kadernota Veiligheid	9
2.7 Gemeentelijk Bibob-beleid	9
2.8 Beleidsregels evenementenveiligheid	9
3 Ontwikkelingen	10
3.1 Omgevingswet	10
3.2 Wet VTH en VTH-kwaliteitscriteria	10
3.3 Wet kwaliteitsborging bouwen	11
3.4 Wet natuurbescherming	11
3.5 Andere ontwikkelingen	11
4 Evaluatie	12
4.1 Evaluatie beleidsdoelen en probleem- en risicoanalyse	12
4.2 Resultaten Interbestuurlijk Toezicht (IBT)	13
5 Uitvoering	14
5.1 Projecten	14
5.1.1 Projecten in 2018	14
5.1.2 Beleid	16
5.2 Reguliere werkzaamheden	16
5.2.1 Toezicht bouwfase	16
5.2.2 Milieu, brandveilig gebruik en bodem	17
5.2.3 Natuur en Landschap	18
5.2.4 Klachten	18
5.2.5 Vergunningverlening	18
5.2.6 Juridische werkzaamheden	18
5.2.7 Gemeentelijke inrichtingen en werken	18
5.3 Ontwikkelingen	18
5.3.1 Invoering Omgevingswet	18
5.3.2 Implementatie kwaliteitscriteria VTH en Wet kwaliteitsborging bouwen (Wkb)	19
5.3.3 Structurele aanpak digitalisering	19
5.3.4 Doorontwikkeling (dienstverlening) eenheid Vergunningen en Handhaving	19

6	Samenwerking en afstemming	20
6.1	Regionale uitvoeringsdienst (FUMO)	20
6.2	Veiligheidsregio (VRF)	20
6.3	Fries VTH overleg	20
6.4	Bereikbaarheid calamiteiten	20
7	Organisatie, formatie, middelen	21
7.1	Formatie	21
7.2	Budgetten	21
7.3	Opleidingen	21

SAMENVATTING

Elk jaar stelt het college van burgemeester en wethouders van Smallingerland een Uitvoeringsprogramma op voor de vergunningverlening, toezicht en handhaving van de fysieke leefomgeving. In dit Uitvoeringsprogramma werken we uit welke activiteiten we ondernemen om bij te dragen aan het realiseren van de doelstellingen uit het Toezicht- en handhavingsbeleid. Het programma heeft betrekking op het omgevingsrecht zoals dat in de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) bedoeld is: bouw, sloop, brandveilig gebruik, strijdigheid bestemmingsplan, milieu, natuur en landschap. Omdat we het belangrijk vinden om de speerpunten voor 2018 uiterlijk in december 2017 vast te stellen, hebben we er dit jaar voor gekozen om het Uitvoeringsprogramma los te koppelen van het Jaarverslag 2017.

In 2017 is geïnvesteerd in een projectmatige aanpak van toezicht. In de tweede helft van 2017 bleek dat de projectmatige aanpak een succes is. Het gaat hierbij om de projecten: 'Wonen boven winkels', 'Risicovolle bedrijven', 'Ouderenhuisvesting in hoogbouw' en 'Scholen en BSO's'. Door de nieuwe aanpak is er meer samenhang in de uitvoering en zijn concrete resultaten bereikt, waarbij niet als uitgangspunt het aantal controles wordt gehanteerd, maar de inzet van capaciteit op de meest risicovolle activiteiten. Daarom is er in dit Uitvoeringsprogramma voor gekozen om de projectmatige aanpak voort te zetten. In 2018 blijft het onderdeel 'brandveiligheid' een belangrijk thema. We richten ons, naast de in 2017 opgestarte projecten die doorlopen, ook op zorgboerderijen en kinderdagverblijven.

Verder is er aandacht voor ondermijnende criminaliteit. De exacte definitie hiervan is moeilijk in een zin samen te vatten, maar het komt erop neer dat onderwereld en bovenwereld zich met elkaar vermengen. Georganiseerde criminaliteit vraagt om een georganiseerde aanpak. Daarom werken verschillende partijen zoals gemeente, provincie, politie, Openbaar Ministerie, Belastingdienst en bijzondere opsporingsdiensten, intensief samen om deze vorm van criminaliteit tegen te gaan.

De bescherming van houtsingels in het buitengebied verdient meer aandacht. We gaan het toezicht intensiveren om te voorkomen dat deze houtsingels verder verdwijnen. Ook hier zoeken we actief de samenwerking met ketenpartners. Met ingang van 2018 is extra capaciteit beschikbaar gesteld voor de handhaving van de groene wetten en controles strijdig gebruik (toets aan bestemmingsplannen).

De FUMO werkt aan het verder op orde brengen van de organisatie ('FUMO 2.0'). Ook in 2018 kan de FUMO waarschijnlijk maar circa 50 – 60% van de uit te voeren controles in onze gemeente realiseren. Dit jaar (2017) blijft de FUMO ook achter, de achterstanden stapelen zich dus op. Dit blijft een punt van zorg.

Komend jaar gaan we ons beleid actualiseren. Dit gaat in elk geval om het opstellen van een nieuw Toezicht- en handhavingsbeleidsplan en daarbij betrekken we het vergunningenbeleid. Daarnaast willen we ons richten op integraal beleid voor de agrarische sector, met aandacht voor duurzaamheid, brandveiligheid, asbest en erfafspoelingen. De verwachting is dat de uitvoering van het beleid in 2019 gaat plaatsvinden.

De invoering van de Omgevingswet is uitgesteld tot 2021, maar de voorbereidingen hiervoor gaan onverminderd door. Dit vraagt ook in 2018 de nodige capaciteit. We voldoen in principe aan de kwaliteitscriteria die de wet aan ons stelt, al zijn er nog wel aanvullende opleidingen nodig voor diverse medewerkers. We willen verder blijven werken aan professionalisering o.a. door onze bereikbaarheid te verbeteren en stappen te zetten naar een meer zelf organiserend team. Integrale aanpak en samenwerking met interne en externe partijen blijft hoog in het vaandel staan.

1 INLEIDING

Jaarlijks stelt het college van burgemeester en wethouders van Smallingerland een Uitvoeringsprogramma op voor de vergunningverlening, toezicht en handhaving bouwen, ruimte en milieu. Het zijn de taken die worden uitgevoerd door de eenheid Vergunningen en Handhaving van de afdeling Publiek. In het jaarlijkse Uitvoeringsprogramma wordt de planning voor het nieuwe jaar weergegeven, rekening houdend met de evaluatie.

Met het Uitvoeringsprogramma laat het college aan de raad, inwoners, instellingen en bedrijven zien, wat het gaat doen om de doelstellingen uit de vergunning- en handhavingsbeleidsplannen te realiseren. De afgelopen jaren waren het Uitvoeringsprogramma en het Jaarverslag gecombineerd. Om het Uitvoeringsprogramma 2018 eerder te kunnen vaststellen hebben we er voor gekozen om dit los te koppelen van het Jaarverslag. Na afloop van dit kalenderjaar, stellen we in het eerste kwartaal van 2018 het Jaarverslag 2017 op.

Sinds enkele jaren is Publiek Domein onderdeel van de eenheid Vergunningen en Handhaving. Om praktische redenen hebben we ervoor gekozen om de Wabo-gerelateerde taken op het gebied van Publiek Domein niet meer in dit Uitvoeringsprogramma op te nemen, maar in een eigen programma voor Publiek Domein.

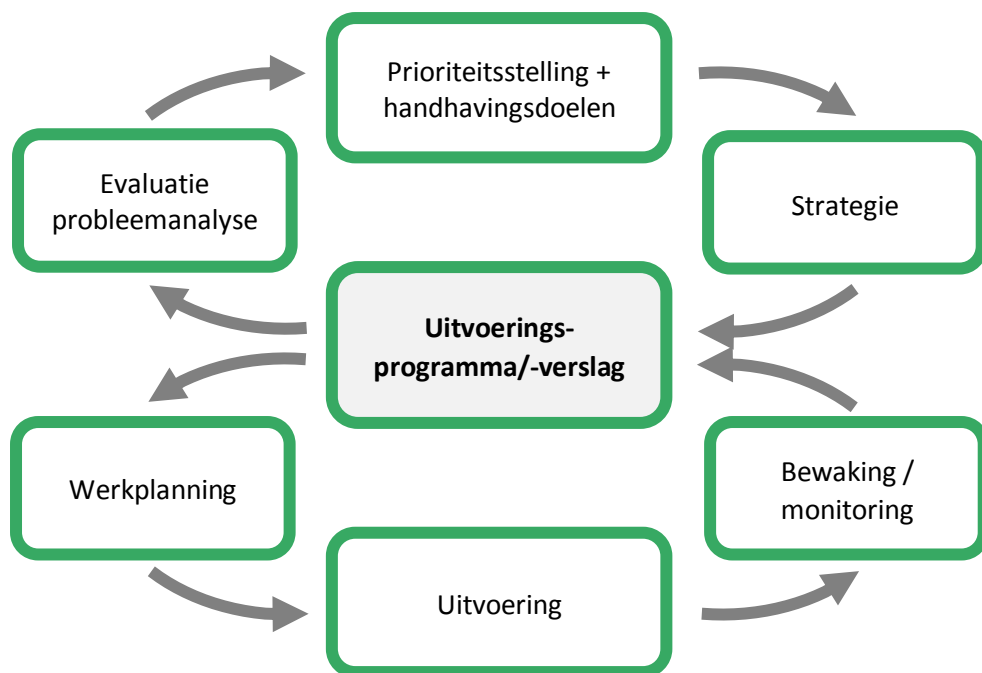
2 WETTELIJKE EN BELEIDSMATIGE KADERS

In dit hoofdstuk zijn de wettelijke en beleidsmatige kaders beschreven waar we bij de uitvoering rekening mee houden.

2.1 Wettelijke kaders

Het opstellen van een jaarlijks uitvoeringsprogramma is verplicht op grond van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht. Inhoudelijke eisen aan het uitvoeringsprogramma zijn uitgewerkt in het Besluit omgevingsrecht (Bor) en de Ministeriële regeling omgevingsrecht (Mor). Met de inwerkingtreding van de Wet Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving (april 2016) zijn deze verplichtingen ook gaan gelden voor de vergunningverlening. We gaan in het uitvoeringsprogramma in op zowel de vergunningverlening als op het toezicht en handhaving. Deze hangen immers nauw met elkaar samen. Het vaststellen van een uitvoeringsprogramma is een bevoegdheid van het college; de stukken dienen ter informatie te worden voorgelegd aan de raad.

Het uitvoeringsprogramma, jaarverslag en handhavingsbeleid maken onderdeel uit van een beleidscyclus (doelen en prioriteiten, uitvoering en resultaten, evaluatie, bijstelling doelen en prioriteiten) en een operationele cyclus (programma, uitvoering en resultaten, verslag en evaluatie, programma). Dit is opgenomen in de onderstaande figuur.

Figuur 1. De beleidscyclus (BIG 8)

2.2 VTH beleid

Op 27 maart 2012 is Toezicht- en handhavingsbeleid voor de Wabo-taken¹ 2012-2016 vastgesteld. In november 2015 is besloten dit beleid voor de komende jaren te verlengen tot en met 2018. De reden hiervoor was alle ontwikkelingen die op dit moment gaande zijn, zoals de privatisering van de bouwregelgeving, de Wet VTH en de komst van de Omgevingswet in 2021. In 2018 gaan wij ons Toezicht- en handhavingsbeleid actualiseren. Wij zoeken hierbij actief naar samenwerking met collega gemeenten, zoals Heerenveen, Súdwest-Fryslân, de Fryske Marren en Leeuwarden.

¹ Wet algemene bepalingen omgevingsrecht

In het Toezicht- en Handhavingsbeleid Wabo 2012-2018 is vastgelegd dat we streven naar een schone, veilige en duurzame leefomgeving. We willen dit bereiken met:

- het houden van toezicht op het naleven van omgevingsvergunningen en meldingen én het beheer van de leefomgeving, volgens vastgestelde prioriteiten en toezichtfrequenties;
- het voldoen aan regelgeving bij inrichtingen die wijzelf in gebruik hebben.

Jaarlijks worden ook landelijke/provinciale prioriteiten gesteld. In het jaarlijkse uitvoeringsprogramma worden deze uitgewerkt.

Het toezicht vindt risico-gestuurd plaats. Voor het bouwtoezicht is een integraal Toezichtprotocol vastgelegd, met prioriteit op constructieve- en brandveiligheid.

Vergunningenbeleid is er nog niet, de verplichting daarvoor is opgenomen in de Algemene Maatregel van Bestuur VTH (verbetering Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving) die op 1 juli 2017 in werking is getreden. In 2018 betrekken we dit bij de actualisatie van ons Toezicht- en handhavingsbeleid.

2.3 Landelijke Handhavingsstrategie (LHS)

Er zijn veel verschillende instanties die wetgeving handhaven: op verschillende werkterreinen en op verschillende niveaus. In verband met deze versnippering moet er veel overlegd, gecoördineerd en afgestemd worden, veelal ad hoc en incidenteel. Om hier lijn in te brengen is in overleg met de gemeenten (VNG), de provincies (IPO), het OM en de Nationale Politie een Landelijke Handhaving Strategie ontwikkeld. Deze strategie geldt voor de bestuursrechtelijke en/of de strafrechtelijke handhaving. In 2015 is in het Friese VTH-overleg afgesproken om deze strategie ook in de provincie Fryslân toe te passen. Wij hebben de LHS in 2015 vastgesteld voor onze gemeente.

2.4 Dienstverlening, kernwaarden

In het project Dienstverlening zijn kernwaarden ontwikkeld, die als kader dienen voor de dienstverlening aan inwoner en ondernemer. Verder heeft het project Helder communiceren een Stijlgids opgeleverd voor heldere brieven en e-mails. De medewerkers hebben schrijftrainingen gevolgd en op elke afdeling zijn taalcoaches aangesteld die de collega's ondersteunen bij het schrijven van heldere taal. Alle standaardbrieven zijn hier inmiddels op aangepast. In 2018 starten trainingen Helder adviseren. De medewerkers die regelmatig B&W-adviezen (en raadsvoorstellen) schrijven gaan deze trainingen volgen.

2.5 Landelijke prioriteiten

Landelijk zijn de volgende Wabo-risico's benoemd. Deze komen grotendeels overeen met de prioriteiten die sinds 2008 in het Landelijk Overleg Milieuhandhaving (LOM) zijn gesteld:

1. (ketenhandhaving) asbest;
2. brandveiligheid bij opslag gevaarlijke stoffen;
3. constructieve veiligheid en brandveiligheid;
4. (ketenhandhaving) grondstromen;
5. risicovolle inrichtingen;
6. natuurwethandhaving.

Friese prioriteiten worden afgestemd in het Friese VTH-overleg. Zowel de ketenhandhaving asbest als grondstromen worden projectmatig aangepakt.

2.6 Kadernota Veiligheid

Op 17 februari 2015 is de Kadernota Veiligheid 2015-2018 vastgesteld door de gemeenteraad. Een van de doelstellingen genoemd in deze nota is het 'tijdig signaleren en inspelen op problematiek die de "potentie" heeft uit te groeien tot ernstige overlastsituaties die de openbare orde en veiligheid kan aantasten'. In deze kadernota zijn vier prioriteiten die om handhaving vragen om veiligheid en leefbaarheid te versterken:

1. Openbare orde gerelateerde overlast;
2. Drugscriminaliteit;
3. Geweld;
4. Overlast jeugd.

De gemeente heeft de regie over het lokale integrale veiligheidsbeleid. Het Kernbeleid Veiligheid beschrijft de regierol van gemeenten als volgt: het zodanig sturen, interveniëren en in stand houden van allerlei randvoorwaarden, dat de diverse betrokken partijen op het terrein van veiligheid op een effectieve manier blijven samenwerken en met elkaar een aanvaardbaar niveau van veiligheid en leefbaarheid weten te consolideren.

2.7 Gemeentelijk Bibob-beleid

Sinds 2012 is er Bibob-beleid in Smallingerland. In de wet Bibob (Wet bevordering integriteitsbeoordelingen) staat dat de overheid vergunning/subsidieaanvragers mag beoordelen op integriteit (potentiele inmenging in criminele activiteiten). Het gemeentelijk Bibob-beleid is toegespitst op het beoordelen van aanvragen van vergunningen voor horeca, coffeeshops en prostitutie. De Wet Bibob is in 2013 gewijzigd en kan sindsdien toegepast worden voor alle beschikkingen die de gemeente in behandeling neemt. Het gericht en sneller inzetten van instrumenten om de integriteit te kunnen beoordelen is van belang om (toekomstige en bestaande) criminaliteit te kunnen weren in de gemeente. Voordeel van deze aanpak is dat goedwillende eerlijke ondernemers/bedrijven baat hebben bij aanpak van malafide criminele bedrijven die op oneerlijke wijze met hun concurreren. De Bibob-toets wordt uitgevoerd in samenhang met de vergunningverlening DHW, Bijzondere Wetten en APV door de afdeling Bestuursondersteuning.

2.8 Beleidsregels evenementenveiligheid

Op 5 oktober 2016 zijn nieuwe Beleidsregels evenementenveiligheid vastgesteld met als doel het zoveel mogelijk voorkomen en verkleinen van veiligheids- en gezondheidsrisico's en het geven van duidelijkheid over de regels die voor evenementen gelden. Denk aan procedureregels bij evenementenvergunningverlening, beoordelingsfactoren, maar ook richtlijnen voor toezicht, zoals de voorschouw (check vóórdat een evenement van start gaat), en evaluatie van grotere evenementen na afloop. Ook is een methodiek voor een risicoanalyse van evenementen uitgewerkt. Deze methodiek kan ook richting geven aan prioritering van het toezicht op evenementen.

3 ONTWIKKELINGEN

In dit hoofdstuk worden belangrijke ontwikkelingen op het gebied van wetgeving en beleidsmatige processen beschreven die van invloed zijn op de taakuitvoering en de formatie van de eenheid Vergunningen en Handhaving. Veel ontwikkelingen lopen meerdere jaren door.

3.1 Omgevingswet

Op 22 maart 2016 is de Omgevingswet aangenomen door de Eerste Kamer. Naast de brede herziening van de regelgeving, vraagt de Omgevingswet ook om een andere werk- en denkwijze van zowel overheden, als burgers en bedrijven. Het doel van de wet is minder en overzichtelijke regels, meer ruimte voor initiatieven, lokaal maatwerk en het geven en vragen van vertrouwen. De houding bij het beoordelen van plannen wordt 'ja mits' in plaats van 'nee tenzij'. Deze omslag in wetgeving vraagt om een zorgvuldige voorbereiding in onze organisatie. In 2016 is een plan van aanpak vastgesteld en er is een projectorganisatie opgericht. Meerdere medewerkers zitten in de werkgroepen en het kernteam. In september 2017 heeft de minister bekend gemaakt dat de Omgevingswet op 1 januari 2021 in werking treedt. De invoering van de wet is dus uitgesteld, maar de voorbereidingen hiervoor gaan onverminderd door. Dit vraagt ook in 2018 de nodige capaciteit van de eenheid Vergunningen en Handhaving.

3.2 Wet VTH en VTH-kwaliteitscriteria

De wet Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving (VTH) is op 14 april 2016 in werking getreden. Deze wet is een aanpassing van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) en regelt de randvoorwaarden voor gemeenten en provincies om tot een hogere kwaliteit van de VTH-taken te komen. De wet legt de basis voor de 29 omgevingsdiensten, waaronder de FUMO (Fryske Utfieringstsjinst Miljeu en Omjouwing). Een onderdeel van deze transitie is een wijziging van het Besluit omgevingsrecht (Bor) in de vorm van de AMvB VTH. Deze AMvB is op 1 juli 2017 in werking getreden.

De wet VTH verplicht gemeenten een verordening vast te stellen waarin het kwaliteitsniveau voor VTH-taken wordt vastgelegd. De kwaliteitscriteria gaan over proces, inhoud en kritieke massa. Het voldoen aan de criteria zorgt ervoor dat het bevoegd gezag in staat is om de gewenste kwaliteit en continuïteit te leveren. Voor de bij de gemeente achterblijvende taken, de zogenaamde 'thuis taken' die dus niet bij een uitvoeringsdienst worden ondergebracht, is een zorgplicht in de wet opgenomen. Gemeenten moeten ook voor deze 'thuis taken' een kwaliteitsniveau vast te leggen. In Fries verband is, uitgaande van de (landelijke) set Kwaliteitscriteria 2.1, een Friese (Model)Verordening Kwaliteit ontwikkeld, het zogenaamde Frysk Peil. Daarin is het kwaliteitsniveau voor zowel de FUMO als voor de Friese gemeenten vastgelegd. In 2016 heeft de raad de Verordening Kwaliteit vastgesteld voor Smallingerland.

Er zijn afspraken gemaakt over een gezamenlijke Friese aanpak voor een nulmeting. De projectbegeleiding ligt bij de eenheid Vergunningen en Handhaving. In 2016 hebben 28 medewerkers van de afdelingen Bestuursondersteuning, Ontwikkeling, Openbare Werken, Samenlevingszaken en Publiek een ervaringsprofiel (EVP) opgesteld. In 2017 is de nulmeting afgerond. Het blijkt dat de individuele medewerkers voldoen aan de eisen die aan hun takenpakket zijn gesteld. In het voorjaar hebben zij allemaal hun certificaat gekregen. Aandachtspunt is de kritische massa: besteden alle medewerkers voldoende tijd aan de taak waarvoor ze zijn beoordeeld? De nulmeting geeft ook inzicht in de opleidingsbehoefte (in welke gevallen zijn nog aanvullende opleidingen nodig) en in de taakvelden waar wij samenwerking moeten zoeken met buurgemeenten en/of de FUMO. Dit kan worden opgepakt als de nulmeting bij de overige gemeenten in Fryslân is afgerond. In de loop van 2018 kan daarmee worden gestart.

Naast de wettelijke verankering van het FUMO-basistakenpakket, bevat de AMvB VTH ook zogenaamde procescriteria. In Fryslân is bestuurlijk opdracht gegeven de procescriteria gezamenlijk uit te werken. Wij nemen deel aan een werkgroep die hiermee aan de slag is.

3.3 Wet kwaliteitsborging bouwen

Het doel van de Wet kwaliteitsborging bouwen is het verbeteren van de kwaliteit van het bouwen, het versterken van de positie van de consument en de overheidstaken bij bouwplantoetsing en toezicht waar mogelijk naar de private sector te brengen. De eerste fase van de wet betreft een aantal bouwwerken met een beperkt maatschappelijk risico. Voor deze bouwwerken is het de bedoeling dat de preventieve toets aan het Bouwbesluit en het toezicht op de bouwtechnische uitvoering overgeheveld worden van de gemeente naar het private domein. Voor de gemeente resteert voor deze bouwwerken tijdens de bouw alleen nog een planologische en welstandstoetsing. Op 21 februari 2017 heeft een ruime meerderheid van de Tweede Kamer ingestemd met het wetsvoorstel. De Eerste Kamer heeft op 11 juli 2017 op verzoek van de minister (Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties) besloten de stemming over de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen aan te houden. Er leven brede bezwaren binnen de Eerste Kamer, met name over de uitvoerbaarheid van de wet. Tijdens het debat heeft de minister toezeggingen gedaan, o.a. dat de wet niet voor 1 januari 2019 wordt ingevoerd. Het is op dit moment nog onduidelijk hoe dit proces verder gaat en welke gevolgen deze wet voor ons gaat hebben.

3.4 Wet natuurbescherming

Op 1 januari 2017 is de nieuwe Wet natuurbescherming in werking getreden. Deze wet vervangt het huidige wettelijke stelsel voor de natuurbescherming, zoals neergelegd in de Natuurbeschermingswet 1998, de Flora- en faunawet en de Boswet. De wet regelt daarmee allereerst de taken en bevoegdheden ten behoeve van de bescherming van natuurgebieden en planten- en diersoorten. Daarnaast bevat het onder meer bepalingen over de jacht en over houtopstanden. De normen en maatregelen in deze wet strekken tot de bescherming van de kernnatuurwaarden en de houtopstanden. Met de nieuwe wet heeft de provincie een aantal taken van het Rijk overgenomen, overeenkomstig het uitgangspunt 'decentraal tenzij'.

De gemeenten komen bij de uitvoering in beeld als de aanvrager van een natuurvergunning of -onthefving wil aanhaken bij een door de gemeente te verlenen omgevingsvergunning; de inhoudelijke natuurtoets wordt (ook) dan uitgevoerd door de provincie, die een verklaring van geen bedenkingen aan de gemeente moet afgeven.

3.5 Andere ontwikkelingen

Op 1 februari 2018 wordt het nieuwe zaakstelsel voor onze gemeente geïntroduceerd dat Verseon vervangt. Het is belangrijk dat de medewerkers vanaf het begin goed leren werken met dit stelsel en dat er een goede afstemming is met de andere (proces)systemen voor vergunningverlening en handhaving.

De medewerkers hebben in 2017 (op vrijwillige basis) meegedaan aan TSI onderzoek en een 'Persoonlijke stijl en motivatie profiel' ontvangen. Als vervolg daarop zijn teamsessies georganiseerd om met elkaar te bespreken hoe we onze persoonlijke kwaliteiten optimaal inzetten binnen het team. In 2018 willen we een teamplan opstellen.

4 EVALUATIE

4.1 Evaluatie beleidsdoelen en probleem- en risicoanalyse

In het Toezicht- en Handhavingsbeleid Wabo 2012-2018 is vastgelegd dat we streven naar een schone, veilige en duurzame leefomgeving. Wij vertalen dit jaarlijks naar een Uitvoeringsprogramma, waarin de doelstellingen zijn geconcretiseerd naar resultaten.

Het jaar 2017 bestond voor de uitvoering van onze Wabo-taken uit het op orde krijgen van onze capaciteit en structuur om duurzaam aan onze doelstellingen te kunnen voldoen. Wij hebben intensief geïnvesteerd in uitbreiding van tijdelijke en structurele formatie. Uiteindelijk heeft dit voor 2017 geleid tot een beperkte extra tijdelijke capaciteit. De gevraagde structurele uitbreiding van 2 fte (1 fte brandveiligheid en 1 fte toezicht RO/Groen) is vanaf 1 januari 2018 geformaliseerd. Daarnaast is voor 2018 tijdelijk extra formatie toegezegd van 1,5 fte.

Zorgpunt bij de invulling ervan is de zeer beperkte beschikbaarheid van de VTH-professionals, daarom zijn wij met een aantal gemeenten en de FUMO in gesprek hoe wij gezamenlijk kunnen investeren in het opleiden en werkervaringsplekken.

Met de toegezegde extra capaciteit kunnen we onder meer extra inzetten op diverse externe ontwikkelingen, zoals de VTH-wet, Omgevingswet en andere beleidsmatige terreinen en daarmee meer inzetten op de primaire toezicht en vergunningverleningstaken. Daarmee kunnen wij weer voldoen aan onze kwaliteitsmaatlat en doelstellingen.

In de tweede helft van het jaar is de uitvoering thematisch- en projectmatig uitgevoerd, waarbij een prioritering is gegeven aan een aantal thema's die de meeste risico's voor de omgeving hebben, waarbij de nadruk ligt op brandveiligheid, te weten: 'Wonen boven winkels', 'Risicovolle bedrijven', 'Ouderenhuisvesting in hoogbouw', 'Scholen en BSO's'. De kinderdagverblijven en zorglocaties en het toezicht op het singellandschap is doorgeschoven naar 2018. Verder is een inhaalslag gemaakt in de controles op de 'milieu' inrichtingen, waarbij de focus lag op de branches bouw, hout en garages. Door de nieuwe aanpak is er meer samenhang in de uitvoering en zijn concrete resultaten bereikt, waarbij niet als uitgangspunt het aantal controles wordt gehanteerd, maar de inzet van capaciteit op de meest risicovolle activiteiten. In het Jaarverslag 2017 gaan wij daar verder op in.

Samenwerking, zowel in- als extern, heeft veel meer aandacht gekregen in 2017. We voeren gezamenlijke controles uit en stemmen de aanpak van dossiers en casuïstiek meer af met onze handhavingspartners, zoals de veiligheidsregio, de politie, het Wetterskip en de FUMO. Met de nieuwe aanpak is een eerste aanzet gemaakt in een andere aanpak van het toezicht, waarbij de bedoeling centraal staat en wij meer van buiten naar binnen werken. Ook is het proces van klachten over omgevingsoverlast via LEAN geoptimaliseerd en maken wij bewuste keuzes of een klacht wel of niet actief wordt opgepakt. Wij hebben mooie resultaten geboekt en zijn op de goede weg naar een thematische- en projectmatige aanpak, waarmee wij beter in staat zijn in te spelen op wat er leeft in de omgeving. Ook kunnen wij het effect van ons toezicht- en handhaving beter evalueren.

De vth-taken bij de meest risicovolle bedrijven en het ketentoezicht wordt in onze opdracht uitgevoerd door de FUMO, het gaat hier om de zogenaamde basistaken. Ook de plustaken (de hercontroles en geluidstaken) wordt door de FUMO uitgevoerd. Doordat de FUMO haar basis niet op orde heeft, lukt het haar niet om de geplande aantal controles uit te voeren. Wij zijn continue en constructief in gesprek met de FUMO om de juiste keuzes te maken in de uitvoering, zodat de risico's beheersbaar blijven. In het afgelopen jaar is door ons voorzien in extra budget voor het uitvoeren van de plustaken, omdat de inzet op enkele probleem-dossiers meer was dan door ons voorzien. De FUMO zit in een ontwikkeltraject (FUMO 2.0), wij nemen actief deel aan werkgroepen en denken proactief mee. Als eigenaar, opdrachtgever en bevoegd gezag hebben wij er alle belang bij dat de FUMO haar basis op orde krijgt. Daarom is tijdelijk voorzien in extra capaciteit waarmee

wij onze opdrachtgevers- en eigenaarsrol hebben versterkt, zoals het ambtelijk voorbereiden van de AB-vergaderingen, het versterken van de regie op het opdrachtgeverschap en het actief deelnemen aan werkgroepen.

In het laatste kwartaal van 2017 is intensief gewerkt aan het Uitvoeringsprogramma 2018 en de wijze waarop wij daar uitvoering aan willen geven. Dat geeft een goede basis voor de uitvoering van ons werk en daarmee aan een veilig en gezonde leefomgeving.

4.2 Resultaten Interbestuurlijk Toezicht (IBT)

De provincie Fryslân is wettelijk aangewezen om onze taakuitvoering te toetsen. Eén van de onderdelen is de handhavingstaak. Ook in 2017 heeft de beoordeling plaatsgevonden op basis van onze handhavingdocumenten (handhavingsbeleid, Uitvoeringsprogramma 2017 en Jaarverslag 2016).

De beoordeling op het onderdeel Omgevingsrecht luidt 'goed'. Met de volgende toelichting:
"De gemeente beschikt over alle volgens het Bor vereiste documenten. De gemeente heeft voor deze cyclus hetzelfde beleid als bij de vorige beoordelingen. Vandaar dat de verbeterpunten uit de vorige beoordelingscyclus wat betreft het beleid niet zijn opgevolgd. Echter zijn ook de verbeterpunten wat betreft de vaststelling van het jaarverslag/uitvoeringsprogramma niet opgevolgd, dit document is dit jaar opnieuw niet tijdig vastgesteld. Wel heeft de gemeente in haar jaarverslag/ uitvoeringsprogramma expliciet een hoofdstuk opgenomen waarin zij haar beleidsdoelstellingen en probleem- en risicoanalyse evalueert.

Verbeterpunten:

- 1. Neem bij de actualisatie van het handhavingsbeleid meetbare doelstellingen op. In het jaarverslag kan dan worden geëvalueerd in hoeverre de activiteiten van dat jaar hebben bijgedragen aan de meetbare doelstellingen.*
- 2. Stel het uitvoeringsprogramma tijdig vast (voor 1 februari).*
- 3. Stel het jaarverslag tijdig vast (voor 1 mei)."*

De verbeterpunten 2 en 3 zijn opgevolgd door het Uitvoeringsprogramma 2018 en het Jaarverslag 2017 los te koppelen (als vast te stellen document). Het Uitvoeringsprogramma is voor 1 januari 2018 vastgesteld en het Jaarverslag wordt in het eerste kwartaal geschreven en vastgesteld. Het handhavingsbeleid wordt in 2018 geactualiseerd, waarbij wij aanhaken bij de provincie brede aanpak.

5 UITVOERING

In dit hoofdstuk beschrijven we welke vergunningverlenings-, toezicht- en handhavingsactiviteiten we dit jaar uitvoeren. De belangrijkste speerpunten voor 2018 zijn in oktober met het team, de portefeuillehouders, andere afdelingen en externe partijen besproken en daarna uitgewerkt in dit Uitvoeringsprogramma. Integrale aanpak staat hoog in het vaandel. Projectmatige aanpak van controles bevalt ons goed.

In hoofdstuk 7 staat een overzicht van de beschikbare capaciteit (in fte's) en budgetten. Daarin zijn ook de taken verwerkt die voortvloeien uit ons 'reguliere werk'. In dit hoofdstuk staat op welke projecten wij ons richten. Daarbij lopen 'regulier' werk en 'projecten' voor een deel in elkaar over. Er is geen cijfermatige samenvatting van de planning opgenomen. De gedetailleerde uitwerking gebeurt in aparte projectplannen, niet in dit uitvoeringsprogramma. Op deze manier kunnen we flexibeler werken en achteraf in het jaarverslag concreter rapporteren wat de resultaten over 2018 zijn.

5.1 Projecten

In 2017 is geïnvesteerd in een projectmatige aanpak van toezicht. In de tweede helft van 2017 bleek dat de projectmatige aanpak een succes is. Het gaat hierbij om de projecten: 'Wonen boven winkels', 'Risicovolle bedrijven', 'Ouderenhuisvesting in hoogbouw' en 'Scholen en BSO's'. Door de nieuwe aanpak is er meer samenhang in de uitvoering en zijn concrete resultaten bereikt, waarbij niet als uitgangspunt het aantal controles wordt gehanteerd, maar de inzet van onze capaciteit op de meest risicovolle activiteiten. Dit verbetert de kwaliteit van de controles en de veiligheid van onze leefomgeving. Daarom is er in dit Uitvoeringsprogramma voor gekozen om de projectmatige aanpak voort te zetten.

In 2018 gaan we door met het thematisch- en projectmatig uitvoeren van de controles in de bouw- en gebruiksfase. We geven prioriteit aan thema's die de meeste risico's voor de omgeving hebben. Het onderdeel 'brandveiligheid' blijft daarom een belangrijk thema. Onze capaciteit is uitgebreid met een medewerker brandpreventie. Voor diverse projecten gaan we in overleg en werken we samen met o.a. de Veiligheidsregio en andere externe partijen (bijvoorbeeld woningbouw corporaties of verenigingen van eigenaren).

We richten ons in 2018, naast de projecten die doorlopen vanuit vorig jaar, op ook zorgboerderijen en kinderdagverblijven. Die hebben een hoge prioriteit omdat het daarbij vaak om kwetsbare personen gaat die minder 'zelfredzaam' zijn.

5.1.1 Projecten in 2018

Wonen boven winkels/horeca

Belangrijk aandachtspunt is het wonen boven winkels in relatie tot brandveiligheid. Daarom is in 2017 bij 10 winkels en/of horecabedrijven in het centrum waarboven wordt gewoond, door middel van een steekproef bekeken hoe het gesteld is met brandwerendheid. Een deel van de oude panden in het centrum heeft houten verdiepingsvloeren. De ervaring leert dat juist in die situaties de brandwerendheid niet voldoende is. De resultaten uit die steekproef waren aanleiding om dit project uit te breiden. In het laatste kwartaal van 2017 zijn al circa 30 controles uitgevoerd. Dit project loopt door in 2018 met hercontroles en nieuwe controles.

Brandveiligheid ouderenhuysvesting hoogbouw

In 2015 zijn er in de media diverse publicaties geweest over branden in appartementsgebouwen waar veel senioren wonen. Uit onderzoek van het Instituut Fysieke Veiligheid (IFV) blijkt dat de veiligheid van zelfstandige ouderen onvoldoende is. Wij willen projectmatig controleren of de seniorencomplexen in Smalingerland voldoen aan de brandpreventieve voorschriften van het

Bouwbesluit. Het gaat om vrije toegang van vluchtwegen en brandblusmiddelen. In 2017 is het plan van aanpak opgesteld en is een begin gemaakt met de uitvoering van controles. In 2018 zal dit project worden afgerond.

Andere projecten die zijn opgestart in 2017 en doorlopen in 2018 zijn:

- Brandveiligheid bij risicobedrijven (vaak FUMO bedrijven)
- Zorginstellingen
- Scholen en BSO's (Buitenschoolse Opvang)
- Branchegericht bedrijven bezoeken met nadruk op milieu/gebruik (in 2017 gestart met hout- en bouwbedrijven en garages)
- Breedplaatvloeren

In 2018 breiden we de projectgerichte aanpak van controles brandveilig gebruik uit met:

- Zorgboerderijen
- Kinderdagverblijven
- Kleinschalige verblijfsrecreatie

Omzetten van ons inrichtingenbestand naar activiteiten

In 2018 moeten we nog een project draaien dat (veel) tijd gaat kosten. Dat is het omzetten van ons inrichtingenbestand naar 'activiteiten'. Dit is nodig in verband met een zorgvuldige taakoverdracht naar de FUMO. Hiervoor moeten ook controles worden uitgevoerd.

Pilot Werken aan de wijk

De Omgevingswet vraagt om een andere benadering van onze omgeving. Dit blijkt ook uit de rondgang onder inwoners in het kader van de organisatieontwikkeling. Daarom willen we samen met de afdeling Ontwikkeling op wijkniveau vragen wat er nodig is. Deze vraag wordt niet gesteld in het kader van een afdeling, maar gemeentebreed. Vanuit de verschillende specialismen die aanwezig zijn in de organisatie willen we kijken naar hoe het beste voldaan kan worden aan deze vraag. Dit is zo breed als het klinkt. Van inrichting van de wijk tot verschillende vormen van overlast.

Ondermijnende criminaliteit

Ondermijnende criminaliteit vraagt om een georganiseerde aanpak en integrale aanpak. Daarom werken diverse partijen, onder andere gemeenten, provincie, Politie, Openbaar Ministerie en Belastingdienst samen om de ondermijnende criminaliteit tegen te gaan. Ook binnen de gemeente Smallingerland werken meerdere afdelingen nauw samen aan de integrale aanpak van ondermijnende criminaliteit, ieder vanuit zijn eigen expertise.

Toezicht Groene wetten / RO

We zetten in op het toezicht groene wetten in het buitengebied; dit omdat uit onderzoek blijkt dat de kwaliteit van het singellandschap onder druk staat (duurzame leefomgeving). Ons bestemmingsplan Buitengebied bevat een aanlegvergunning-stelsel om deze houtsingels te beschermen. Hiervoor is met ingang van 2018 extra capaciteit beschikbaar gesteld. We gaan het toezicht intensiveren om te voorkomen dat deze houtsingels verder verdwijnen. Ook hier zoeken we actief de samenwerking met ketenpartners FUMO, Noardlike Fryske Wâlden, SBB, Fryske Gea, NVWA.

Concreet betekent dit dat we in de eerste helft van 2018 onze aanpak gaan vaststellen, samen met Ontwikkeling. Het gaat om preventief toezicht en herstel: voorlichting, inventarisatie van de perceeleigenaren, inspectie van de percelen en aanschrijven van overtreders. We spreken de eigenaren aan op het behoud door onderhoud van bestaande en herstel van verdwenen houtsingels. Daar ontbreekt het nu vaak aan waardoor de gehele kap van een boomwal op termijn noodzakelijk is. Repressieve handhaving ligt meer bij de FUMO.

Verder gaan we meer controleren op strijdig gebruik (toets aan bestemmingsplannen). We zijn ook alert op illegale bewoning (o.a. op industrieterreinen).

Brandveiligheid in stallen

Het dierenleed is vaak groot wanneer er brand ontstaat in stallen. In het kader van projectmatig werken worden bedrijven branchegericht bezocht. Voor 2018 willen we bedrijven met het hoogste risico bezoeken. Hierin wordt de samenwerking gezocht met de Veiligheidsregio. Een deel deze inrichtingen wordt regulier gecontroleerd door de Fumo. Voor deze inrichtingen zullen we in gesprek gaan met de Fumo over de uitvoering. Het Wetterskip Fryslân geeft in 2018 prioriteit aan erfafspoelingen. Wij zullen proberen de controles integraal uit te voeren met het Wetterskip.

5.1.2 Beleid

Voor een aantal onderdelen is (actualisatie van) beleid nodig. Het betreft de volgende onderdelen:

Actualiseren van ons Toezicht- en handhavingsbeleid (inclusief vergunningenbeleid)

Het beleid is in 2015 verlengd tot en met 2018. Komend jaar gaan we daarom dit beleid actualiseren waarbij we nadrukkelijk aansluiting zoeken bij onze handhavingspartners. Prioritering is hierin een belangrijk onderdeel.

Opstellen van integraal agrarisch beleid

Er is behoefte aan integraal beleid met oog voor duurzaamheid, brandveiligheid, groen, asbest en erfafspoelingen bij agrarische bedrijven. In 2018 stellen we beleid op, dit stemmen we af met betrokken partijen zoals de provincie (inventarisatie asbestdaken) en het wetterskip. De uitvoering gaat met name in 2019 plaatsvinden.

Actualiseren van beleid voor het verbranden van snoeiafval en rietsluik

Voor het stoken van een dergelijk vuur in de openlucht is een ontheffing nodig. Aan deze ontheffing zijn voorwaarden verbonden die afhankelijk zijn van plaats, omvang, aard en doel van het te ontsteken vuur. Het gaat daarbij onder andere om veiligheid, bescherming van flora en fauna en bescherming van woon-leefomgeving. In 2018 willen wij dit beleid kritisch bekijken en zo nodig aanpassen.

Actualiseren beleid algemeen

Het is nodig om breder te bekijken of al ons beleid nog actueel is. In 2018 hebben we extra capaciteit op beleidsgebied. Daarbij bekijken we welk beleid we verder nog moeten actualiseren en op welke gebieden we nog beleid moeten vaststellen. Denk daarbij bijvoorbeeld aan 'tijdelijke woonunits' en 'kamergewijze verhuur'.

5.2 Reguliere werkzaamheden

5.2.1 Toezicht bouwfase

Toezicht 'bouw' wordt uitgevoerd volgens de toezichtmatrix uit het Toezicht- en handhavingsbeleid; deze bepaalt op welke momenten en waarop er gecontroleerd wordt. Ook de werkzaamheden die nodig zijn om de BAG en WKPB op orde te houden worden uitgevoerd.

Duurzaamheid bouwen

Bij het toetsen van aanvragen omgevingsvergunning voor het onderdeel bouwen, is er nu vooral aandacht voor de constructie. Wij willen meer aandacht besteden aan aspecten van duurzaamheid, zoals luchtdichtheid en energiezuinigheid. In het eerste kwartaal gaan we kijken hoe we dit 'handen en voeten' kunnen geven, dit kan bijvoorbeeld in een steekproef of pilot.

Evenementen

Waar nodig wordt een bijdrage geleverd aan de controles van evenementen. Er zijn jaarlijks ongeveer 40 grotere evenementen in onze gemeente. In de beleidsregels is vastgelegd dat waar nodig een voorschouw plaatsvindt ter controle op bouw- en brandveiligheidsaspecten.

5.2.2 Milieu, brandveilig gebruik en bodem

Milieu en brandveilig gebruik

De periodieke controles milieu en brandveilig gebruik worden uitgevoerd conform de controlefrequenties uit het Toezicht- en handhavingsbeleid 2012-2018. De controles worden integraal en projectmatig uitgevoerd (zie § 5.1).

Op dit moment worden veel locaties brandveilig gebruik eens per jaar bezocht volgens ons Toezicht- en Handhavingsbeleid. Vanuit het risicogericht denken verwachten we dat voor een aantal locaties de controlefrequentie omlaag kan. We gaan in 2018 bekijken voor welke locaties dit het geval is. Op die manier wordt tijd vrijgespeeld voor hoog risico-locaties en gerichte projecten. Dit nemen we mee bij de actualisatie van ons Toezicht- en Handhavingsbeleid.

Bodem / grondstromen

Met het inwerking treden van de Aanvullingswet bodem in het kader van de Omgevingswet en het aflopen van het Bodemconvenant 2016-2020 waarbij de spoedlocaties met betrekking tot de Wet Bodembescherming zijn gesaneerd, gaat er een overgang plaatsvinden naar integraal bodembeheer. Deze overgang gaat gepaard met een overdracht van bodemtaken, bodemdossiers en bevoegdheden naar de gemeenten. Aan deze overdracht zal in de komende jaren vanuit de provincie - in samenwerking met de gemeenten - vormgegeven worden ('warme overdracht'). Dit betekent dat wij de komende jaren een goed beeld moeten krijgen van de werkvoorraad die nog bij de provincie aanwezig is en welke dossiers aan ons overgedragen worden en hoe wij deze nieuwe bodemtaken gaan oppakken.

De Nota bodembeleid en bijbehorende bodemkwaliteitskaart is in 2012 vastgesteld en moet om de vijf jaar weer geactualiseerd worden. In Fryslân is dit door de gezamenlijke gemeenten opgepakt. De FUMO voert regie. De actualisatie is uitgevoerd in 2017. De communicatie hierover zullen wij uitvoeren in 2018.

Naast bovengenoemde en de reguliere bodemtaken, is bodem een aandachtspunt bij de meldingen Activiteitenbesluit. Het gaat daarbij vooral om de toets of een nul- of eindsituatieonderzoek nodig is.

Duurzaamheid/energiebesparing in het MKB

In het eerste kwartaal van 2018 werken we verder uit op welke manier wij bij onze reguliere controles aandacht besteden aan maatregelen die mogelijk zijn m.b.t. energiebesparing. De regelgeving op dit punt is veranderd. In het Activiteitenbesluit milieubeheer zijn erkende maatregelen opgenomen met een terugverdientijd van minder dan 5 jaar die bedrijven moeten uitvoeren. De FUMO gebruikt deze erkende maatregelen ook bij toezicht bij vergunningplichtige bedrijven.

Ook beoordelen we actief EED energie-audits van bedrijven (Europese richtlijn voor energieverbruik van bedrijven).

De provincie is in samenwerking met de gemeenten bezig met een projectplan 'Samen het MKB verduurzamen'. Als gemeente kunnen we aan dit project meedoen, waarbij bij MKB bedrijven in onze gemeente een energiescan uitgevoerd wordt. Vanuit deze energiescan wordt advies gegeven voor maatregelen voor energiebesparing en energieopwekking per bedrijf. In de energiescan wordt de terugverdientijd van elke maatregel ook benoemd, zodat dit aansluit bij het Activiteitenbesluit milieubeheer.

Over de verdeling van de kosten tussen provincie, gemeente en bedrijven wordt nog gesproken.

Door dit project bieden we MKB-bedrijven de mogelijkheid om te verduurzamen en daarbij ook waar mogelijk te leren van elkaar of samen activiteiten op te pakken. In 2018 bekijken we of en hoe onze gemeente dit project op wil pakken.

Samenwerking en interne projecten

In Fries verband is afgesproken dat elke handhavingsorganisatie jaarlijks 100 uur reserveert voor samenwerkingsprojecten. Ook voor 2018 verwachten we weer deel te nemen aan enkele projecten en leveren de medewerkers waar nodig een bijdrage aan interne projecten en vragen.

5.2.3 Natuur en Landschap

Het zwaartepunt van de taken op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving binnen het werkveld natuur en landschap ligt op provinciaal niveau. De vergunningverlening Wet Natuurbescherming ligt bij de provincie. De gemeentelijke taken beperken zich tot enkele vergunningaanvragen (aangehaakt aan Wabo-procedures) en (eventueel) een verklaring van geen bedenking en gegevensverstrekking aan agrariërs. Wij verlenen omgevingsvergunningen 'kap' en 'aanleg' en houden hier toezicht op (illegale kap en herplantplicht verleende vergunningen). Ook hebben we een advies- en signaalrol.

Toezicht bestemmingsplan buitengebied en singellandschap

De bescherming van houtsingels in het buitengebied verdient meer aandacht. In § 5.1 is al aangegeven we hier vanaf 2018 extra op inzetten. Een groot deel van de veehouders in onze gemeente is aangesloten bij de vereniging Noardlike Fryske Wâlden (NFW). Behoud van het singellandschap is bij deze organisatie een belangrijke doelstelling. Wij zullen de aanpak van dit project met de NFW bespreken.

5.2.4 Klachten

Er wordt onderscheid gemaakt naar klachten in de bouwfase (bouw, sloop, strijdigheid bestemmingsplan en reclame), klachten over bedrijven en evenementen en klachten over burgers. In 2017 is het proces van klachten over omgevingsoverlast via LEAN geoptimaliseerd en maken wij bewuste keuzes of een klacht wel of niet actief wordt opgepakt.

5.2.5 Vergunningverlening

Het aantal aanvragen is constant. Daarom is het niet de verwachting dat het aantal aanvragen in 2018 sterk stijgt of daalt.

5.2.6 Juridische werkzaamheden

We baseren de planning op de ervaringen van vorig jaar. De juridische werkzaamheden voor handhaving vragen meer capaciteit dan voor vergunningverlening. Het afdoen van bezwaren en beroep gebeurt in samenwerking met Bestuursondersteuning. Ook zijn de juristen nauw betrokken bij de invoering van nieuwe wetgeving en het opstellen van beleid.

5.2.7 Gemeentelijke inrichtingen en werken

Vergunningverlening en toezicht op de gemeentelijke inrichtingen (gemeentekantoor, milieustraat, zwembad, sporthallen e.d.) en werken (grond, groen) vindt plaats op dezelfde wijze als bij derden. Bij overtredingen wordt actie ondernomen.

5.3 Ontwikkelingen

5.3.1 Invoering Omgevingswet

De invoering van de Omgevingswet vraagt veel van de gemeentelijke organisatie. Een dergelijke grote omslag in de wetgeving vraagt om een zorgvuldige voorbereiding. Denk bijvoorbeeld aan de aanpassing van (digitale) systemen, het voorbereiden van de nieuwe omgevingsvisie, het omgevingsplan en de vergunningstrajecten. Ook is een verandering in onze houding en dienstverlening nodig. Er is een projectorganisatie opgericht die bestaat uit een grote groep

medewerkers die in min of meerdere mate te maken gaan krijgen met de Omgevingswet in hun werk. De projectleider met een kernteam sturen de invoering van de Omgevingswet aan. Ieder kernteamlid heeft een werkgroep onder zich die verantwoordelijk is voor het uitwerken van een of meerdere onderwerpen.

In 2018 gaan we verder met de verdieping en de uitvoering. Het kernteam en de werkgroepen zijn hard aan de slag met de uitwerking van het Plan van Aanpak dat in 2016 is opgesteld. Voor 2018 wordt ruim 1800 uur (1,26 fte) capaciteit gevraagd van onze eenheid Vergunningen en Handhaving.

5.3.2 Implementatie kwaliteitscriteria VTH en Wet kwaliteitsborging bouwen (Wkb)

In 2018 moet zeker ook tijd gereserveerd worden voor de verdere implementatie van de Wet VTH en de kwaliteitscriteria. Ook verwachten we dat er in 2018 meer duidelijkheid komt over de Wkb. We moeten dan inzichtelijk maken welke gevolgen die wet voor ons heeft. In § 3.2 en § 3.3 zijn we al uitgebreid ingegaan op de inhoud.

5.3.3 Structurele aanpak digitalisering

De afgelopen jaren is doorlopend veel tijd geïnvesteerd in digitalisering van werkprocessen en werkwijzen. Verdere digitalisering en een structurele aanpak daarvan is noodzakelijk. Om de ICT op een hoger plan te krijgen, is in 2017 tijdelijk extra capaciteit ingezet: een 'kartrekker ICT'. Deze actie blijkt zeer effectief en wordt doorgezet in 2018. In § 3.5 hebben we al aangegeven dat er begin 2018 gemeentebreed een nieuw zaakstelsel wordt ingevoerd. Ook dit vraagt tijd en aandacht van de medewerkers.

5.3.4 Doorontwikkeling (dienstverlening) eenheid Vergunningen en Handhaving

In 2017 is gestart met de verdere professionalisering van de dienstverlening en de werkwijzen van de eenheid Vergunningen en Handhaving. Deze acties lopen door naar 2018. Het betreft:

- *Bereikbaarheid/klantgericht werken:*
Verder uitwerken: op welke manieren zijn wij bereikbaar voor burgers, hoe ziet onze dienstverlening eruit?
- *Verdere ontwikkeling zelf organiserend team:*
Uitwerken van rollen en verantwoordelijkheden binnen het team om de zelforganisatie te vergroten in een teamplan.
- *Verdere ontwikkeling integraal werken:*
Verbeteren werkprocessen vanuit keten denken.
- *Project Gastheerschap*
Onze eenheid heeft in 2017 meegedraaid in een pilot en draagt bij aan het verder uitrollen van dit project.

6 SAMENWERKING EN AFSTEMMING

Belangrijk onderdeel van het werk is samenwerking. Zowel intern als extern. Intern zijn diverse samenwerkingsrelaties aanwezig, van BRP, BAG, WOZ-taxaties tot het ondersteunen van het evenementenbeleid etc. In dit hoofdstuk worden de belangrijkste samenwerkingspartners benoemd, zonder daarbij volledig te willen zijn.

6.1 Regionale uitvoeringsdienst (FUMO)

Onze gemeente heeft een deel van de uit te voeren taken op het gebied van VTH overgedragen aan de Fryske Utfieringstsjinst Miljeu en Omjouwing (FUMO). Het gaat met name om de zogenaamde basistaken. Dat zijn (voorbereiding van de) milieuvergunningverlening en het toezicht houden op deze vergunningen. Het toezicht betreft bedrijven die werken met grote hoeveelheden gevaarlijke stoffen en/of deze in opslag hebben, bedrijven die vallen onder de werking van het Besluit risico's zware ongevallen (BRZO) en een aantal nader genoemde meldingsplichtige en vergunningplichtige bedrijven. Ook het toezicht op bodemaspecten en de taken met betrekking tot geluid en luchtkwaliteit zijn ondergebracht bij de FUMO. We blijven wel het bevoegd gezag voor al deze taken.

6.2 Veiligheidsregio (VRF)

Er is regelmatig overleg met de Veiligheidsregio. Wij informeren de Veiligheidsregio over de ingediende bouwplannen. Wij voeren zelf de toets brandveilig gebruik/preventie uit.

6.3 Fries VTH overleg

Het Fries VTH-overleg vindt twee keer per jaar plaats. Hierin vindt op provinciaal niveau afstemming plaats tussen diverse bevoegde gezagen (gemeente, provincie en Wetterskip), FUMO, terreinbeheerders, politie en justitie. Omdat de reikwijdte zowel vergunningverlening als handhaving betreft en beleids- en operationele zaken nog wel eens door elkaar lopen, staat er altijd een groot scala aan onderwerpen op de agenda. Jaarlijks wordt er vanuit dit overleg provincie breed een aantal meer themagerichte toezicht-/handhavingsprojecten geïnitieerd. Voor zover deze projecten aansluiten bij de gemeentelijke prioriteitstelling, nemen we deel aan deze projecten.

6.4 Bereikbaarheid calamiteiten

De 24-uurs bereikbaarheid bij calamiteiten is geregeld via de crisisorganisatie. Wij leveren capaciteit voor het gemeentelijke Calamiteitenplan (een Officier van Dienst Bevolkingszorg en medewerkers voor Omgevingszorg). Met de FUMO werken we samen in geval van milieucalamiteiten en asbestbranden bij bedrijven waar FUMO het toezicht uitvoert.

7 ORGANISATIE, FORMATIE, MIDDELEN

7.1 Formatie

Binnen het taakveld Wabo is per 1 januari 2018 een versterking van de formatie gerealiseerd, door structureel 1 fte specialist brandveiligheid en 1 toezichthouder Ruimtelijke Ordening en Buitengebied (singellandschap en groene ruimte) toe te voegen. Binnen de formatie worden naast de reguliere taken (beleid, advies, vergunningverlening en toezicht) ook tijdelijke taken in de vorm van deelname aan projecten, uitgevoerd. We brengen in 2018 de flexibele schil, binnen de structurele formatie terug van ruim 33% naar maximaal 10%. Daarnaast worden tijdelijke taken/functies flexibel ingezet. Daarmee borgen wij de continuïteit van de kwaliteit binnen het team en in ons werk en zijn wij flexibel genoeg om in te spelen op de veranderende vraag vanuit de omgeving. Tevens voldoen wij daarmee aan de kritieke massa conform de KC 2.0. Daar waar nodig maken wij samenwerkingsafspraken met onze partners. Wij hebben onze basistaken in gebracht bij de FUMO, de bijdrage is in geld uitgedrukt en niet in formatie, derhalve is dit ook niet meegenomen in onderstaand overzicht.

Functie	Fte's (Structureel)	Fte's (Tijdelijk)
Jurist Omgevingsrecht en –beleid	2,5	
Specialist Omgevingsbeleid	1	1
Specialist Bodem en duurzaamheid	1	
Toezichthouder gebruiksfase	3	
Toezichthouder bouwfase	3	
Toezichthouder RO/Buitengebied (groen)	1	
Wabo-coördinator / vergunningverlener	5,56	
Specialist Brandveiligheid	1	
Specialist ICT/Digitalisering / Processen		1
Administratieve ondersteuning / secretariaat	2,66	
Totaal	21,26	

7.2 Budgetten

Wij hebben naast formatieve budgetten, ook zelfstandig budgetten voor het inzetten van middelen ter ondersteuning van het werk, zoals bodemonderzoeken, emissiemetingen etc. Ook voor het inzetten van expertise van derden bij casuïstiek is jaarlijks budget beschikbaar. Voor 2018 is onderstaande budget beschikbaar.

Kostenplaats	Budget (€)
Personele kosten (Wabo-gerelateerd)	1.900.000,-
Inhuur expertise (diensten van derden)	168.000,-
Bijdrage FUMO (structureel)	320.000,-
Wagenpark	12.000,-
Overige middelen	2.000,-

7.3 Opleidingen

Kennisontwikkeling van de professional staat centraal in de persoonlijke ontwikkeling, dit is immers de basis van het werk de beschikbare kennis van het vak. Naast persoonlijke opleidingswensen en duurzame inzetbaarheid, wordt in 2018 ook meer aandacht besteed aan permanente educatie. Mede hiermee hebben de medewerkers de ruimte om hun kennis op pijl te houden. Voor deze thema's wordt jaarlijks een opleidingsplan opgesteld en vastgesteld door het MT. Voor het voldoen aan de KC 2.1. (Vth-wet) is een opleidingsbudget beschikbaar van circa €38.000,-. Dit budget wordt vrijgegeven als er een opleidingsplan voor dit onderdeel is vastgesteld. In het provinciaal VTH-overleg wordt gewerkt aan een gezamenlijk opleidingsplan, zodat de kosten ervan efficiënt en effectief kunnen worden ingezet.